

УДК 316.723

DOI <https://doi.org/10.32782/2707-0409.2024.2.11>

Романенко С. В.

кандидат соціологічних наук, доцент,

доцент кафедри соціальної роботи

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

e-mail: s.romanenko@onu.edu.ua

ORCID ID: 0000-0002-7406-9137

КВАДРОБЕРИ ТА СУЧАСНІ ТРЕНДИ МОЛОДІЖНИХ СУБКУЛЬТУР: ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙНЯТТЯ Й СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ

Останнім часом серед молоді та підлітків набувають популярності одразу декілька видів анімалістичних субкультур, одна з яких, квадробери, викликала дуже активні обговорення в мережі протягом минулого місяця. Метою статті було познайомитися з цими субкультурами, з'ясувати соціальні витоки їх появи та запропонувати способи взаємодії з представниками нових субкультур, співставляючи соціальні причини їх виникнення з можливими наслідками для суспільства. Головними трендами, що могли вплинути на стрімке поширення такого виду субкультур, з нашої точки зору, є зміна соціального статусу тварин в сучасному світі, соціальна інфантилізація та гостре відчуття глобальних загроз людству в цілому. Тому крім традиційних способів взаємодії з представниками різних субкультур, що накопичені в соціальних науках, пропонується звернути увагу на зняття гостроти відчуття та переживання цих трендів сучасного світу, що може бути корисним як в індивідуальному консультуванні представників субкультур та їх батьків, так і в напрямках виховної роботи з підростаючим поколінням.

Ключові слова: субкультура, квадробери, молодь, підлітки.

Постановка проблеми. Вересень 2024 року в Україні вибухнув великою кількістю статей та відеороликів на усіх можливих порталах та хостингах про нову субкультуру з загадковою назвою «квадробери». Достатньо звернути увагу на назви цих матеріалів, щоб зрозуміти, що реакція суспільства на невідомо яку за переліком молодіжну субкультуру достатньо бурхлива. Наприклад, «Квадробери – модний тренд чи новий виклик із ризиками?» на офіційному порталі Одеської міської ради [11]. Або матеріал U-NEWS «Квадробери заповнили Україну: хто ці люди в масках тварин і з хвостами» [4], де, знов таки, ставиться питання: «Це гра чи загроза?» та описуються проблемні ситуації, що склалися за участі представників цієї нової молодіжної течії, яка, виявляється, в своєму роді не одинока, є ще фурі й теріани, які нібито схожі, але просять їх не плутати. На порталі NV розглядають спільні риси та відмінності поширених сьогодні анімалістичних субкультур, знов ставлячи питання: «Чи небезпечно це?» [6] та показуючи, як різні соціальні мережі реагують на це явище. Протягом цього місяця була написана та неодноразово відредагована українська сторінка Вікіпедії, що описує офіційну історію квадروبінгу [5].

Майже кожна з цих публікацій містить поради психологів щодо того, як сприймати, як реагувати на представників цієї субкультури, як діяти у складних випадках. Наприклад, офіційний сайт Одеської міської ради наводить рекомендації фахівців Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», де в формі презентації пропонують дізнатися про нове дитяче захоплення з позиції психології, розказують що це таке, навіщо, як поводитись з представниками та чим і як допомогти [11]. Дійсно, це не перша і не остання субкультура, їх було вже багато і буде ще більше. Тому ці поради, які є спільними до проявів будь-якої дивної субкультури, дійсно корисні й здатні допомогти дітям та дорослим розібратися в цій ситуації. Але з нашої точки зору важливо не тільки віднести нове явище до класу вже відомих, а й розглянути його унікальність та відмінність від інших. Не тільки поставити питання про ризики та загрози підліткам і суспільству, а й розвернути питання навпаки: які явища в суспільстві призвели до появи цієї субкультури? Про що це свідчить? Чому ці ідеї наслідування поведінці тварин захопили молодь, дітей та підлітків саме зараз, а не 50 років тому? З якими соціальними процесами це пов'язане? І якщо ми зрозуміємо ці соціальні витoki, то зможемо пропонувати більш адекватні методи взаємодії з представниками даної субкультури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. При тому, що на світових порталах новин та в соціальних мережах інформації про новітні субкультури дуже багато, наукової літератури, приділеної осмисленню саме цього тренду, поки немає. Але загальному вивченню різноманітних субкультур присвячено достатньо наукових статей, кожна з яких розглядає той чи інший аспект цього соціального явища та які допоможуть нам зрозуміти нові течії. Серед останніх публікацій можна відмітити статтю В. Павелківа [9], в якій розглянуто сучасні субкультури, що склалися в умовах воєнного стану та в постковідні часи. Автор вказує на активізацію агресивних та екстремістських субкультур в кризовому стані суспільства. Для нашого дослідження найбільш цінним є той факт, що субкультури, як і раніше, дуже чутко реагують на будь-які суспільні явища й зміни в соціальному організмі та, по суті, є віддзеркаленням трансформацій, які, можливо, є поки не дуже помітними, або зв'язати з якими ще не здогадалися.

Повідомлення Г. Лобанової та Я. Петрової [8] звертає нашу увагу та той факт, що молодіжні субкультури завжди робили акцент на своїй відмінності від інших, створюючи свої унікальні стилі, які, в свою чергу, викликали суттєві зрушення в індустрії моди. В рамках наших роздумів, важливим є той факт, що поява анімалістичних субкультур створила моду на вуха, лапи, хвіст та інші тренди в сучасній моді, які, на нашу думку, будуть і далі розвиватися, потихеньку захоплюючи не тільки асортимент спеціальних магазинчиків для представників новітніх субкультур, елементи домашнього та дитячого одягу на кшталт піжам у вигляді тварини (в яких до того ж було дуже модно щигляти вулицями міст, епатуючи перехожих), домашніх капців у вигляді лап, дитячих шапок, капюшонів, обручів для волосся

з вушками або зачісок, що імітували вушка, а й поступово захоплюючи моду для дорослих не тільки принтами чи аксесуарами, але й більш радикальними ідеями в сучасному стилі, як це відбувалося вже неодноразово в історії моди.

Дуже цікава спроба проаналізувати появу молодіжних субкультур у відповідь на існуючу в суспільстві систему нерівностей та описати їх, як спосіб демонстрації «своєї відчуженості від оточуючого їх суспільства» та визнаних в ньому норм і цінностей міститься в статті Л. Ліпич, С. Ніколаєнко та О. Балагури [7]. Авторки розглядають молодіжні субкультури як показник «незгоди з життєвими ситуаціями, які унеможливають для молоді дійсне самоствердження та самореалізацію. Субкультура в таких ситуаціях й стає способом виходу за межі реальної соціальності, як що так можна сказати, в штучно створену соціальність: паралельну або віртуальну реальність» [7, с. 190]. Через це можна трактувати субкультуру, як побічний ефект процесу соціалізації, коли прийняті в суспільстві цінності та норми не влаштовують підростаюче покоління, що знов таки перекликається з нашими ідеями відшукати суспільні процеси, які викликали реакцію у вигляді поширення анімалістичних субкультур. А. Карнаух та А. Рихлюк, аналізуючи сутнісні характеристики політичного нігілізму молодіжної субкультури сучасної України [3] пов'язують їх в тому числі з глобальними процесами та проблемами, що переживає людство.

Мета статті – вивчити новий (анімалістичний) тренд у молодіжних субкультурах з точки зору пошуку соціальних зрушень, у відповідь на які вони виникли; зробити спробу зрозуміти способи взаємодії з представниками нових субкультур з точки зору їх реактивності на події в суспільстві. Основні завдання: розглянути анімалістичний тренд в молодіжних рухах, як певну субкультуру; сформулювати гіпотези щодо соціальних причин множення та поширення цих субкультур; описати реакцію суспільства на ці субкультури та запропонувати методи взаємодії з представниками даних субкультур.

Результати дослідження. Квадробери, про яких дуже багато зараз говорять в інтернеті, це люди, що практикують квадратіку, або простіше, аеробіку на чотирьох «лапах». Вони намагаються імітувати техніку рухів, стрибків, поведки тварин, доповнюючи свій образ масками, вухами, хвостами [5]. Квадроберів також порівнюють із хобіхорсерами, які є представниками визнаного виду спорту, де люди стрибають на дерев'яній палиці з кінською головою. Квадробіку дуже часто практикують представники іншої анімалістичної субкультури: теріани або теріантропи, які духовно та психологічно ідентифікують себе, як тварин, концентруються на своїй тваринній сутності. Тому в їх випадку, квадратінг – це спосіб розвивати в собі цю сутність. Ще до близьких субкультур відносять фурі (пухнастих), що також люблять вдягати костюми звірят. Але фурі приміряють на себе образи антропоморфних тварин, ідентифікують себе з легендарними персонажами мультфільмів, аніме, імітуючи їх міміку, рухи, про те ходять на двох ногах. При цьому згідно дослідження, що було проведено в їх фандомі, 46% не

вважають себе стовідсотково людиною, а 41% відмітили, що якби вони могли не бути людьми, вони би ними не стали. Тому прямоходіння представників цієї субкультури – це переживання себе, як «нелюдського виду, що запертий в людському тілі» [13]. Представники азеркінів також вважають, що їх внутрішнє іство не відповідає людському тілу, але вони частіше за все ототожнюють себе з фантастичними істотами, в тому числі й звіроподібними.

Аналізуючи ці визначення, що надає нам сторінка вікіпедії про квадроберів та зв'язані з нею інші сторінки [5], можна помітити, що серед анімалістичних субкультур є такі, що більш націлені на внутрішню трансформацію людської природи в напрямку світу тварин. А є такі, що більш націлені на копіювання зовнішніх ознак, розвиток фізичної активності та техніки рухів як у справжніх звірів. Однак, час визначитись стосовно того, чи є ці анімалістичні течії дійсно субкультурами. «Субкультуру можна визначити як систему норм і цінностей, яка відрізняє певну групу від більшості суспільства» [9, с. 155]. Необхідні риси субкультури – це специфічна світоглядна позиція та особливий стиль життя (окрім одягу тут можуть бути, власний сленг, музика). Елементи стилю життя у квадроберів одразу помітні. А ось щодо специфічної світоглядної позиції, особливих цінностей та норм, хоча б просто яскравого слогану, відмінного від інших, про них поки нічого не відомо. Наприклад, ті ж самі теріантропи, наполягають, що в них живуть душі тварин, а фурі намагаються наслідувати інтелект та поведінку свого персонажу. В той же час, чи є квадробінг спробою побудови нової ідентичності або спробою втекти від реальності, побачимо з подальших досліджень, а поки будемо вважати цю субкультуру різновидом спортивних субкультур відповідно до поширеної класифікації [1, с. 154]. Що нам дає розуміння квадробінгу як субкультури?

Невід'ємною та важливою умовою соціалізації є ототожнення себе з певною спільнотою. Віднесення себе до субкультури – це, як раз, спроба знайти себе в тій, чи іншій спільноті, зрозуміти, хто ти є, що тобі подобається. В сучасному суспільстві, в якому так цінується унікальність, несхожість на інших, приналежність до субкультури – це можливість виділитися та бути цікавою особистістю для однолітків. Це нормальний процес, з погляду дорослішання та становлення особистості, коли людина шукає підтримку в інших, що розділятимуть її інтереси, прийматимуть її такою, якою вона є. У колі однодумців можна безпечно випробувати нові соціальні ролі, в тому числі лідерські, навчитися брати відповідальність за організацію подій і набути практичних навичок життя в соціумі. Але дуже важливо розуміти, які культурні коди, яку соціальну поведінку транслює дане об'єднання? Як раз щодо цього стосовно квадроберів, ми поки не можемо сказати щось більш-менш впевнено. Якщо це просто гра, гімнастика, то це одне. А якщо це має на увазі копіювання не тільки рухів, а й агресивної поведінки тварин [2; 4; 6; 11], то це – інша справа. Наприклад, непоодинокі випадки, коли квадробери лякають, дряпають людей, збивають велосипедистів.

Другий момент, що впливає з наших знань про субкультури. Важливо розуміти, наскільки сильно дитину захопило це явище. Важливо чітко оцінювати ступінь впливу друзів, однолітків на дитину. Тут важливою формулою для батьків повинно бути розуміння, що жодна спільнота не повинна замінити дитині родину! Порушення балансу між авторитетом батьків та авторитетом об'єднання на користь останнього – це шлях до проблем [2].

У випадку з квадроберами дуже цікавою виявилась реакція суспільства. На відміну від фурі, теріанов, азеркінів, квадробери – це переважно діти, і їх «зграї» дуже помітні, оскільки виплеснулися на вулиці міст, викликаючи дуже змішані відчуття від побаченого. По-перше, квадробери виглядають, як люди, що сперечаються не тільки зі своїм біологічним іством, а й намагаються спростувати мільйони років еволюції. Достатньо пригадати, що *Homo erectus*, як людина прямоходяча, набула переваги перед своїми чотирилапими родичами саме тим, що її верхні кінцівки були вивільнені для праці. Саме завдяки цьому людство отримало можливість розвиватися. Дуже поширена формула, про те що праця зробила з мавпи людину відноситься тільки до людини з вільними від ходьби та придатними для роботи верхніми кінцівками. Тобто для людей, що вперше побачили квадроберів на вулиці, це виглядає, як певний лякаючий крок назад в еволюції [2].

З іншого боку, разом із прямоходінням людина отримала і масу проблем, наприклад, додаткове навантаження на нижні кінцівки, хребет. Тоді квадробіка, як вміння розвантажити ці кістки та м'язи, розвинути ослаблені м'язи плечового поясу, заставити мозок працювати в незвичному для нього режимі – доволі цікава гімнастика. Про це свідчать і матеріали дослідження [12], в якому автори стверджують, що квадробіка може сприйматися, як різновид тренування з власною вагою, може бути рекомендована для покращення діапазону рухів суглобів і стабілізації всього тіла. Але пересуватися містом на чотирьох «лапах» дуже не просто, оскільки органи зору в нас не пристосовані для огляду навколишнього середовища в такому положенні. І через це виникають одразу дві проблеми. По-перше, горизонт бачення істотно скорочується, й дитина може потрапити в небезпечну ситуацію. А по-друге, бачення в такому положенні буде неминуче затискати судини в шії, що разом з суттєвим фізичним навантаженням головою до низу в синтетичній масці може призвести до дуже важких наслідків, аж до інсульту. Крім того, руки, які ми зазвичай намагаємось зберігати чистими, не тільки забруднюються, їх можна пошкодити та підхопити інфекцію. На вулиці, де їздять машини, найбільша частина вихлопних газів і найважчих речовин залишається внизу, а тому дихати цим – знов таки небезпечно [2].

Час поставити питання: чому, незважаючи на всі вище означені загрози, квадробери поширились саме сьогодні? Реакцією на які соціальні зрушення є поява цілого спектру анімалістичних субкультур? Можна висунути декілька гіпотез, що можуть бути далі підтверженні або спростовані в ході досліджень. Перша причина, на наш погляд, це зміна соціального статусу тварин в сучасному світі.

Навіть, якщо висловлюватися точніше, здобуття тваринами соціального статусу. Сьогодні ми можемо говорити про те, що тварини займають певне соціальне положення в сучасному суспільстві, в його ієрархії. Їх вважають членами родини, вони мають свої права, вони мають власність та можуть отримати спадок, їх досягнення документально визнають. Навколо тварин побудована ціла індустрія. Інфраструктура для тварин може здаватися більш розвинутою, ніж людська. В науковому співтоваристві лунають заклики щодо включення тварин в соціологічні дослідження, формують підходи для цього [14].

Не останню роль в цих змінах мав розвиток віртуального простору, який зробив котиків, собачок та інших тварин зірками сучасного світу. Їх непомітні раніше здібності сьогодні відомі всім. І тут навіть виникає питання: «Чий статус в сучасному суспільстві вище: котиків чи дитини?» Котики подобаються усім. А ось діти – ні. Якщо раніше в готелі, ресторани, супермаркети вхід з тваринами був заборонений, то сьогодні ми скоріше зустрінемо ситуацію, коли молода пара з цуценятком буде шукати готель, в якому не буде постояльців з дітьми. Якщо в ресторані чийсь песик потреться об ногу клієнта, це буде мило. Якщо це зробить чийсь дитинча – реакцію важко передбачити [2].

Діти поступово перестають бути цінністю для сучасного суспільства, яке переклало тягар та відповідальність за розвиток, виховання, тривалий процес навчання на сім'ю. Як свідчать результати моніторингового дослідження старшокласників міста Одеси, останній вимір в рамках якого проводився в 2021 році [10], на питання: «Чи хотіли б Ви в майбутньому мати дітей?», – «Так» відповіли 54,4% юнаків та дівчат. «Ні» – 17,0%. «Ще не замислювалися про це» – 27,4%. В попередніх етапах моніторингу з 1993 до 2013 року небажання мати дітей завжди залишалося за межами 5% погрішності. У 2016 році вперше було зафіксовано, що 13,7% не бажають в майбутньому мати дітей. Етап 2021 року укріпив цю тенденцію, і сьогодні вже 17% орієнтуються на *childfree*. Дійсно, діти як працівники й помічники в сучасних родинях мало ефективні. Ростити та виховувати їх – це довгий та важкий процес. І сучасні підлітки, підсвідомо відчуваючи це, інтуїтивно намагаються повторювати прояви «успішного успіху», а саме імітують поведінку тварин, яких люблять усі просто так.

Взагалі, як ми вже відмічали раніше, більшість молодіжних субкультур виникали в суспільстві, як форма протесту проти якихось явищ, як форма втечі від загалу, як пошук нових сенсів. Скоріш за все, квадробери теж про це. Може їх намагання копіювати поведінку тварин – це спроба показати, що діти – це так само круто, як і котик або собачка та довести факт і цінність власного існування на землі?

Інше явище, яке теж може бути витоком нової субкультури – це інфантилізація соціуму. Мова йде не стільки про психічні розлади, скільки про поведінку повністю здорових людей, які намагаються уникнути виконання суспільних обов'язків та зобов'язань, що накладаються в процесі дорослішання, або нама-

гаються навіть в дорослому житті залишатися в певній мірі дитиною, зберігаючи в досить поважному віці дитячий світогляд та звички. Дійсно, іграшки для дорослих сьогодні складають цілу індустрію. Відомі «дитячі» бренди, наприклад, Lego, випускають дуже дорогі конструктори для фанатів Гаррі Поттера, яким зараз вже по 30–40 років. Це за віком як раз батьки наших квадроберів. До них приєднуються інші відомі марки, наприклад, Apple або Xiaomi, які випускають цілком дорослі пристрої з дитячою атрибутикою. Одяг бабусі та її онуки може відрізнитися лише розміром. Якщо раніше діти хотіли скоріше стати дорослими, щоб звільнитися від догляду та опіки старшого покоління, почати жити окремо, окремо заробляти, то сьогодні все частіше дослідження свідчать про те, що молоді люди намагаються якомога далі залишатися жити з батьками, не хочуть створювати власну сім'ю, брати на себе відповідальність за інших членів родини, продовжуючи залишатися дитиною в батьківській родині. Про це явище багато пишуть [15], його вимірюють соціологи, вивчають психологи. Але дійсно, небажання дорослішати та приказка про те, що маленький песик до старості щеня – це один із шляхів до анімалістичних субкультур, гри в тваринку, наслідування образу улюбленого з дитинства антропоморфного звіра з мультфільму [2].

Можна навести деякі причини інфантилізації, ними можуть бути: зміна соціального статусу дитини в другій половині ХХ-го століття (достатньо пригадати гасло: «діти – наше майбутнє!»), зменшення кількості дітей в сучасних сім'ях. Наприклад, за даними моніторингу «Старшокласник» [10], середня кількість дітей в родинях старшокласників, як найбільш перспективної в плані народжуваності частини сімей України, в 2021 році складала 1,9. В цілому по країні цей показник значно нижче, але, навіть 1,9 не достатньо для простого відтворення населення. Це породжує, в свою чергу, явище гіперопіки над дітьми, як наслідок – небажання покидати затишний батьківський дім, відчуття захищеності та впевненості в завтрашньому дні. Ще один факт, який теж фіксується в дослідженнях: при всій системі опіки та тотального нагляду над дитиною, можна помітити процес відчуження поколінь, нерозуміння батьків та дітей один одним. Його можна пояснити, наприклад, дуже жорстким вторгненням електронних засобів комунікації в тісне родинне коло. Сьогодні ледве не основною причиною конфліктів між батьками та дітьми стають електронні пристрої та дуже тісна прив'язаність до них нинішнього покоління старшокласників [10]. Це формує поступово новий стиль відносин у всередині сім'ї. При тому, що майже всі старшокласники оцінюють свої відносини з батьками, як дружні, більше 20% не можуть оцінити, чи справедливі вимоги батьків до них; не можуть пояснити причини конфліктів з мамою та з татом. Це може бути свідченням того, що діти (і їх батьки також) дуже глибоко занурені у віртуальний світ, якій не залишає їм часу на конфлікти в реальному просторі, а тим більше на те, щоб занурюватися в їх причини. Це як існування в паралельних всесвітах, де кожен інопланетянин не дуже розуміє іншого, але віддає належне його праву жити так, як він вважає за потрібне [10]. Таке середовище – благодатне підґрунтя для звернення до чарівного світу субкультур.

Наступна гіпотеза щодо умов формування нових субкультур – це зниження цінності людського життя. Постмодерні практики переоцінки цінностей на зламі століть показали, що не такі ми вже й цінні. «Людина» вже не «вінець творіння» і звучить вже не так гордо, як раніше. Пандемія, тероризм, військовий стан, велика кількість воєнних конфліктів по всьому світові, в яких тисячами гинуть не тільки дорослі, а й діти, загроза ядерних ударів, техногенні катастрофи, екологічна криза призвели до ситуації невизначеності, розгубленості, страху та певного фаталізму в оцінці майбутнього. Наприклад, щодо оцінок одеськими старшокласниками свого власного самопочуття й самовідчуття, більшість з них або скоріше задоволенні (39,6%), або повністю задоволенні (32,7%) власним життям [10], що ще раз свідчить про можливість комфортного існування в батьківській родині. Але при цьому, оцінка емоцій, які вони відчувають, замислюючись над своїм майбутнім свідчить про те, що вони відчувають ці загрози. Таких, що з упевненістю та оптимізмом дивляться в завтрашній день – 28,8%. Ще 26,4% можна віднести до фаталістів, які готові будь що в майбутньому сприймати, як нормальний перебіг подій. До них дуже близькі й ті, хто взагалі не замислюється над майбутнім (7,6%), або не відчуває жодних емоцій (7,3%). 30,0% підлітків відмітили, що відчувають тривогу, страх, сумніви щодо власного майбутнього. Нагадую, що ці оцінки були дані ще до початку війни в Україні найбільш оптимістичною верствою населення в силу їх віку та соціального статусу. Тому вплив цього фактору на поведінку дітей та підлітків є вагомим, і дуже цікаво буде порівняти ці показники в наступному етапі моніторингу. Порівняно з війною, можливість підхопити правець, поранивши долоні об асфальт, здається маячнею.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Можливо це не всі соціальні зрушення, що вплинули на такий суттєвий розворот в орієнтації сучасних субкультур та звернення саме до тваринної тематики в них. Але навіть ці гіпотези, які можна буде перевірити далі емпіричним вивченням представників даних субкультур, дають нам можливість трохи краще зрозуміти їх і звернути увагу дорослих: батьків, педагогів, соціальних працівників – всіх, хто так, чи інакше долучається до виховання та соціалізації дітей та підлітків, на необхідність корегувати ці явища в процесі соціальної взаємодії з ними.

По-перше, розуміння нових молодіжних трендів, як субкультур, формує відношення до них, як до звичних ситуацій в процесі соціалізації, а тому засуджувати й боротися з ними – безглуздо. А якщо не можемо боротися, необхідно хоча б спробувати організувати це захоплення та очолити. Як це зробити? Головне правило – познайомитись ближче «інопланетянам», що живуть поруч. Придивитися до підлітка: як виглядає, що змінилося, про що він говорить, з ким спілкується, куди ходить, яку музику слухає. Можливо, варто допомогти знайти секцію квалдробіки в якомусь спортивному центрі, що, по-перше, захистить від вуличних загроз, а по-друге, розширить коло знайомств, покаже, що не маска та хвіст важливі, а важливо вірно розвивати культуру рухів тварини, розвивати власне тіло, спритність

та грацію [2], поважати інших, не лякати людей на вулиці. Необхідно прожити разом із дитиною цей період самоідентифікації та бунтарства. Цей процес не можна зупинити, але можна включитися до нього. Наприклад, зробити надійний захист для долоней, разом обрати маску, щоб вона була не тільки гарною, а й зручною, не заважала дихати, не викликала подразнень та запалень на шкірі. І не забути сказати, що маска – дуже гарна, але лице ще краще! Ненав'язливо познайомитися з друзями, можливо, навіть, їхніми батьками і, таким чином, взяти під контроль ситуацію.

Щодо наших гіпотез стосовно появи анімалістичного напрямку субкультур, а саме, умовно кажучи, «заздрості успіху тварин» в сучасному світі, «інфантилізації» та «гострого відчуття глобальних загроз», то для виживання нашого соціуму необхідно поєднувати зусилля батьків та сучасних виховних закладів. Потрібно ненав'язливо пояснювати, що людиною бути краще, ніж твариною, що вона живе більше, що дорослішати не страшно, а навпаки, цікаво, з'являється більше можливостей, змінюються погляди на оточуючий світ. Що обов'язки – це необхідність, і дорослі, що піклуються про своїх дітей, старше покоління, місто, країну, теж можуть бути щасливими. А ми (батьки, школа, суспільство) будемо поряд, будемо допомагати. На наш погляд, без цього розвороту в вихованні сучасних підлітків наше суспільство приречене на стагнацію замість розвитку. Все ж таки «Діти – наше майбутнє!» – це рецепт виживання будь-якого сучасного соціуму.

Список використаних джерел і літератури

1. Бойко Л.П. Соціокультурне значення молодіжних субкультур у сучасних реаліях. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2019. № 2. С. 152–155.
2. Діти. Одеські квадробери. Маска, хвіст і дивні рухи. Хто такі квадробери і як одеський психолог консультував «дівчину-кішку». Українська служба інформації. URL: <https://usionline.com/maska-khvist-i-dyvni-rukhy-khto-taki-kvadrobery-i-iak-odeskyj-psykholoh-konsultuvav-divchynku-kishku-foto/>.
3. Карнаух А. А., Рихлюк А. В. Сутнісні характеристики політичного нігілізму молодіжної субкультури сучасної України. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. 2019. Випуск 25. С. 78–82.
4. Квадробери заповнили Україну: хто ці люди в масках тварин і з хвостами. U-NEWS. URL: <https://u-news.com.ua/181009-kvadrobery-zapolonyly-ukrainu-hto-ci-ludy-v-maskakh-tvaryn-i-z-khvostamy.html>.
5. Квадробери. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Квадробери>.
6. Квадробери: у Мережі обговорюють сучасну молодіжну субкультуру. NV. URL: <https://life.nv.ua/ukr/socium/kvadroberi-reakciji-socmerezh-foto-video-ta-bagato-memiv-pidbirkanv-pro-populyarnu-subkulturu-50453695.html>.
7. Ліпич Л.М., Ніколаєнко С.Л., Балагура О.О. Молодіжні субкультури: історія, теорії та практики конструювання. *Перспективи. Соціально-політичний журнал*. 2022. № 2. С. 188–197. URL: http://perspektyvy.pdpu.od.ua/2_2022/23.pdf.
8. Лобанова Г., Петрова Я. Вплив молодіжних субкультур на індустрію моди. VII International Scientific-Practical Conference, October 2023, Kyiv. С. 82–83.
9. Павелків В. Роль впливу молодіжних субкультур на поведінку молоді в кризовий період. *Психологія реальності і перспективи. Збірник наукових праць РДГУ*. 2023. Вип. 20. С. 154–160.

10. Романенко С.В. Старшокласник–2021. Звіт (Одеса). Портал Соціологічної асоціації України. URL: <https://sau.in.ua/research/starshoklasnyk-2021-zvit/>.

11. Ти як: квадробери – модний тренд чи новий виклик із ризиками? Офіційний сайт Одеської міської ради. URL: <https://omr.gov.ua/ua/news/239163/>.

12. Buxton Jeffrey D., Prins Philp J., Miller Michael G., Moreno Anthony, Welton Gary L., Atwell Adam D., Talampas Tirzah R., Elsey Gretchen E. The Effects of a Novel Quadrupedal Movement Training Program on Functional Movement, Range of Motion, Muscular Strength, and Endurance. *Journal of Strength and Conditioning Research*, August 2022. 36(8). P. 2186–2193.

13. It's not about sex, it's about identity: why furies are unique among fan cultures. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/fashion/2016/feb/04/furry-fandom-subculture-animal-costumes>

14. Кооп-Монтейро Y. (2021). Including animals in sociology. *Current Sociology*. 2021. 71(1). DOI:10.1177/00113921211065492. URL: https://www.researchgate.net/publication/357412668_Including_animals_in_sociology.

15. Scott A.O. The Death of Adulthood in American Culture. *The New York Times Magazine*. 2014. URL: <https://www.nytimes.com/2014/09/14/magazine/the-death-of-adulthood-in-american-culture.html>.

References

1. Boiko, L.P. (2019). Sotsiokulturne znachennia molodizhnykh subkultur u suchasnykh realiiakh [Sociocultural significance of youth subcultures in modern realities]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*, 2, 152–155 [in Ukrainian].

2. Dity. Odeski kvadrobery. Maska, khvist i dyvni rukhy. Khto taki kvadrobery i yak odeskyi psykholoh konsultuvav «divchynu-kishku» [Children. Odesa quadrobbers. Mask, tail and strange movements. Who are quadrobbers and how did the Odessa psychologist consult the "cat girl"]. *Ukrainska sluzhba informatsii*. Retrieved from: <https://usionline.com/maska-khivist-i-dyvni-rukhy-khto-taki-kvadrobery-i-iak-odeskyj-psykholoh-konsultuvav-divchynku-kishku-foto/> [in Ukrainian].

3. Karnaukh, A.A., & Rykhljuk, A.V. (2019). Sutnisni kharakterystyky politychnoho nihilizmu molodizhnoi subkultury suchasnoi Ukrainy [Essential characteristics of political nihilism of the youth subculture of modern Ukraine]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova*, 25, 78–82 [in Ukrainian].

4. Kvadrobery zapolonyly Ukrainu: khto tsi liudy v maskakh tvaryn i z khvostamy [Quadrobbers flooded Ukraine: who are these people in animal masks and with tails]. *U-NEWS*. Retrieved from: <https://u-news.com.ua/181009-kvadrobery-zapolonyly-ukrainu-hto-ci-ludy-v-maskakh-tvaryn-i-z-khvostamy.html> [in Ukrainian].

5. Kvadrobery. [Quadrobbers]. *Vikipediia*. Retrieved from: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Квадробери> [in Ukrainian].

6. Kvadrobery: u Merezhi obhovoriuiut suchasnu molodizhnu subkulturu. [Quadrobbers: The Internet discusses today's youth subculture]. *NV*. Retrieved from: <https://life.nv.ua/ukr/socium/kvadroberi-reakciji-socmerezh-foto-video-ta-bagato-memiv-pidbirka-nv-pro-populyarnu-subkulturu-50453695.html> [in Ukrainian].

7. Lipich, L.M., Nikolaienko, S.L., & Balahura, O.O. (2022). Molodizhni subkultury: istoriia, teorii ta praktyky konstruiuvannia [Youth subcultures: history, theories and practices of construction]. *Perspektyvy. Sotsialno-politychnyi zhurnal*, 2, 188–197. Retrieved from: http://perspektyvy.pdpu.od.ua/2_2022/23.pdf [in Ukrainian].

8. Lobanova, H., & Petrova, Ya. (2023). Vplyv molodizhnykh subkultur na industriiu mody [Influence of youth subcultures on the fashion industry]. *VII International Scientific-Practical Conference*, October 2023, Kyiv. pp. 82–83 [in Ukrainian].

9. Pavelkiv, V. (2023). Rol vplyvu molodizhnykh subkultur na povedinku molodi v kryzovyi period [The role of the influence of youth subcultures on the behavior of youth in the crisis period]. *Psykhohiia realnist i perspektyvy. Zbirnyk naukovykh prats RDHU*, 20, 154–160 [in Ukrainian].

10. Romanenko, S.V.(2021). Starshoklasnyk–2021. Zvit (Odesa). [High school student–2021. Report (Odesa)]. *Portal Sotsiologichnoi asotsiatsii Ukrainy*. Retrieved from: <https://sau.in.ua/research/starshoklasnyk-2021-zvit/> [in Ukrainian].
11. Ty yak: kvadrobery – modnyi trend chy novyi vyklyk iz ryzykamy? [What do you think: quadrobbers – a fashion trend or a new challenge with risks?]. *Ofitsiyni sait Odeskoi miskoi rady*. Retrieved from: <https://omr.gov.ua/ua/news/239163/> [in Ukrainian].
12. Buxton, Jeffrey D., Prins, Philp J., Miller, Michael G., Moreno, Anthony, Welton, Gary L., Atwell, Adam D., Talampas, Tirzah R., & Elsey, Gretchen E. (2022). The Effects of a Novel Quadrupedal Movement Training Program on Functional Movement, Range of Motion, Muscular Strength, and Endurance. *Journal of Strength and Conditioning Research*, 36(8), 2186–2193 [in English].
13. It's not about sex, it's about identity: why furies are unique among fan cultures. *The Guardian*. Retrieved from: <https://www.theguardian.com/fashion/2016/feb/04/furry-fandom-subculture-animal-costumes> [in English].
14. Koop-Monteiro, Y. (2021). Including animals in sociology. *Current Sociology*. 71(1). DOI:10.1177/00113921211065492. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/357412668_Including_animals_in_sociology [in English].
15. Scott, A.O. (2014). The Death of Adulthood in American Culture. *The New York Times Magazine*. Retrieved from: <https://www.nytimes.com/2014/09/14/magazine/the-death-of-adulthood-in-american-culture.html>

Romanenko S. V.

Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Social Work
Odesa I. I. Mechnikov National University

QUADROBERS AND CURRENT TRENDS IN YOUTH SUBCULTURES: FEATURES OF PERCEPTION AND SOCIAL-PEDAGOGICAL SUPPORT

Recently, several types of animalistic subcultures have been gaining popularity among young people and teenagers, one of which, namely quadrobbers, caused very active discussions on the network during the past month. The purpose of the article was to get to know these subcultures, find out the social origins of its emergence, and to propose ways of interacting with representatives of new subcultures, comparing the social causes of its emergence with possible consequences for society. From our point of view, the main trends that could affect the rapid spread of this type of subculture are the change in the social status of animals in the modern world, social infantilization, and a keen sense of global threats to humanity as a whole. Therefore, in addition to the traditional methods of interaction with representatives of various subcultures accumulated in the social sciences, it is suggested to pay attention to the removal of acute sensations and experiences of these trends in the modern world, which can be useful both in individual counseling of representatives of subcultures and their parents, and in the directions of educational work with the younger generation.

Key words: subculture, quadrobbers, youth, teenagers.